

Protocol: Palliatieve kit

Doel: Beschrijving werkwijze rondom de inzet van de palliatieve kit door huisartsenpraktijken.

Inhoudsopgave

1. [Inleiding](#)
2. [Doel](#)
3. [Inhoud van palliatieve kit](#)
4. [Indicaties voor gebruik palliatieve kit](#)
5. [Aanvragen van palliatieve kit door huisarts bij apotheek](#)
6. [Levering van palliatieve kit](#)
7. [Informatie voor patiënten en naasten](#)
8. [Gebruik van palliatieve kit door huisarts en thuiszorg](#)
9. [Aanvraag van tussentijdse aanvullingen bij de apotheek](#)
10. [Retournering naar de apotheek](#)
11. [Declaratie van de palliatieve kit](#)

Bijlage 1	Inhoud palliatieve kit
Bijlage 2	Recept voor palliatieve kit
Bijlage 3	Uitvoeringsverzoek wijkverpleging palliatieve kit
Bijlage 4	<i>Vervallen</i>
Bijlage 5	Recept voor aanvulling materialen
Bijlage 6	Toedienlijst
Bijlage 7	Handleiding BD Saf-T-Intima subcutaan infuus
Bijlage 8	Voorbeeldafspraken Gorinchem huisartsen en apothekers
Bijlage 9	Samenvattingskaart palliatieve kit
Bijlage 10	Informatiefolder patiënten

1. Inleiding

Binnen CZ zijn er afspraken gemaakt over de samenstelling van de palliatieve kit en is een protocol opgesteld voor het gebruik van de palliatieve kit.

De palliatieve kit is een box waarin zich alle benodigde hulpmiddelen bevinden om (acute) symptomen in de palliatieve terminale fase direct te behandelen.

De palliatieve kit is een relatief nieuw initiatief en hierdoor nog volop in ontwikkeling. In dit protocol worden algemene afspraken en procedures beschreven. Meer gedetailleerde afspraken tussen apothekers en huisartsen zijn handig om te maken, afhankelijk van de lokale situatie. Daarom zijn als voorbeeld, in [bijlage 8](#), de gedetailleerde afspraken tussen huisartsen en apothekers toegevoegd.

2. Doel

De palliatieve kit is bedoeld voor het snel en adequaat opvangen van plotselinge verslechtering of andere acute problemen bij palliatieve patiënten in de thuissituatie, zowel binnen als buiten kantooruren.

Doordat de juiste spullen, inclusief administratieve zaken als uitvoeringsverzoeken, al bij de patiënt thuis aanwezig zijn, kan de patiënt snel geholpen worden, hoeft er in het acute moment minder geregeld te worden en kost het minder tijd voor de huisarts.

De thuiszorg kan in overleg met de (dienstdoende) huisarts starten met de inzet van de palliatieve kit.

3. Inhoud van palliatieve kit

De kit bevat morfine, midazolam, injectie-, verband- en kathetermiddelen. Zie [bijlage 1](#).

4. Indicaties voor gebruik palliatieve kit

Bij welke patiënten de palliatieve kit ingezet kan worden, is ter beoordeling van de eigen huisarts. Dit zal onder andere afhankelijk zijn van de patiënt en zijn naasten, het ziektebeeld van de patiënt en het te verwachten beloop. Daarnaast zal de huisarts ook moeten gaan ervaren bij welke patiënten en op welk moment de inzet van de palliatieve kit meerwaarde heeft.

5. Aanvragen van palliatieve kit door huisarts bij apotheek

De huisarts maakt (lokale) afspraken met de apotheker over hoe de palliatieve kit wordt aangevraagd. In ieder geval zorgt de huisarts voor:

- Een ondertekend recept voor de palliatieve kit, zie [bijlage 2](#).

- Een recept op naam van de patiënt voor 10 stuks morfine injectievloeistof 10 mg = 1 ml met als gebruik 'palliatieve kit'.
- Een recept op naam van de patiënt voor 10 stuks midazolam injectievloeistof 5 mg = 1 ml met als gebruik 'palliatieve kit'.
- Een ondertekend uitvoeringsverzoek, zie [bijlage 3](#).

6. Levering van palliatieve kit

- De apotheek zorgt dat de palliatieve kit de afgesproken inhoud bevat.
- De apotheek zorgt dat het ondertekende uitvoeringsverzoek toegevoegd wordt aan de palliatieve kit.
- De apotheek zorgt dat de palliatieve kit 'geseald' wordt.
- Huisarts en apotheek maken (lokaal) afspraken wie de palliatieve kit bij de patiënt aflevert.

7. Informatie voor patiënten en naasten

De huisarts geeft uitleg aan patiënt en naasten over de palliatieve kit:

- Het doel van de aanwezigheid van de palliatieve kit is dat er in acute situaties snel gehandeld kan worden door thuiszorg en/of (dienstdoende) huisarts.
- Er kunnen kosten gerekend worden door de apotheek voor bepaalde gebruikte materialen als blijkt dat deze niet worden vergoed door de zorgverzekeraar.
- De huisarts spreekt met de patiënt en thuiszorg af wie er gebeld moet worden buiten kantooruren bij acute problemen of snelle achteruitgang. Dit kan de eigen huisarts zijn, maar ook de dienstdoende huisarts via de huisartsenpost.

8. Gebruik van palliatieve kit door huisarts en thuiszorg

- Als de palliatieve kit geleverd is bij de patiënt meldt de eigen huisarts de aanwezigheid van de kit bij de huisartsenpost, via Zorgdomein wordt met het formulier Palliatieve fase informatie naar een integraal zorgplatform verstuurd.
- De huisarts zorgt ook dat de betrokken thuiszorgorganisatie op de hoogte is van het doel en de aanwezigheid van de palliatieve kit inclusief uitvoeringsverzoeken.
- De thuiszorg kan in overleg met de dienstdoende huisarts en op basis van de uitvoeringsverzoeken in de palliatieve kit zo nodig morfine- en/of midazolam injectievloeistof toedienen, een subcutane katheter plaatsen, een verblijfskatheter plaatsen en/of verbandmiddelen gebruiken.
- Zie [bijlage 7](#) voor een handleiding voor het gebruik van de BD Saf-T-Intima voor subcutane infuustherapie.
- Toediening van morfine- en/of midazolam injectievloeistof kan worden geregistreerd op de toedienlijst in de palliatieve kit, zie [bijlage 6](#).

9. Aanvraag van tussentijdse aanvullingen bij de apotheek

Aanvullingen hoeven alleen te worden aangevraagd indien de verwachting is dat deze nog door de patiënt zelf zullen worden gebruikt. Bij retournering van de kit naar de apotheek (na overlijden) zal de kit weer volledig gevuld worden, een apart recept is dan dus niet nodig.

- Een aanvulling van morfine- en/of midazolam injectievloeistof kan door de huisarts worden aangevraagd middels een elektronisch recept.
- Alle materialen, exclusief de morfine- en midazolam injectievloeistof, kunnen worden aangevraagd middels het document “*Recept voor aanvulling palliatieve kit*” dat in de palliatieve kit aanwezig is, zie [bijlage 5](#).

10. Retournering naar de apotheek

- Huisarts meldt het overlijden van de patiënt aan de apotheek.
- Huisarts en apotheek maken (lokaal) afspraken wie er verantwoordelijk is voor retour van de palliatieve kit.
- Apotheek controleert de palliatieve kit en vult deze zo nodig aan. De gebruikte materialen kunnen alsnog worden gedeclareerd op naam van de patiënt. Daarnaast zorgt de apotheek ook voor vervaldatumcontrole van de materialen in de palliatieve kit.
- Midazolam en morfine mogen, ook al zijn deze producten niet gebruikt, niet worden hergebruikt en moeten dus altijd worden vervangen.

11. Declaratie van de palliatieve kit

De apotheek kan de volgende zaken in rekening brengen bij de patiënt:

- Voor de uitgifte van midazolam en morfine mag de apotheek afleverkosten en, indien het gaat om een eerste uitgifte, eerste uitgiftekosten berekenen.
- Alle andere materialen die in de palliatieve kit zitten, mogen uitsluitend in rekening gebracht worden bij de patiënt indien deze door de apotheek zijn aangevuld om de palliatieve kit weer compleet te maken.

Bijlage 1 Inhoud palliatieve kit

Medicatie

10 st	Midazolam		5 mg / 1 ml
10 st	Morfine		10 mg / 1 ml
10 st	Natriumchloride 0,9%		10 ml

Spuiten / naalden / infuussysteem

4 st	BD Saf-T-Intima		
20 st	Spuiten	Luer lock	2 ml
1 st	Spuit	Luer	10 ml
20 st	Optreknaalden – veilig en met filter		
20 st	Injectienaalden – veilig	Subcutaan	
10 st	Rode Afsluitdop		
1 st	Naaldencontainer		

Verbandmiddelen

1 pak	Gaasje	Onsteriel	10 x 10 cm
1 pak	Gaasje	Onsteriel	5 x 5 cm
1 rol	Hechtpleister		2,5 cm
1 flacon	Alcohol 70%		100 ml
4 st	Tegaderm film iv		

Handschoenen

5 paar	Handschoenen	Onsteriel	Medium
5 paar	Handschoenen	Onsteriel	Large

Katheters / urinezakken

1 st	Inbrengset verblijfskatheter		
1 st	Katheter	Siliconen	CH 14
1 st	Katheter	Siliconen	CH 16
1 st	Urinezak (lange slang)	Met aftapkraan	2 liter
1 st	Bedbeugel		
2 st	Transafix nr 2		9 x 3 cm

Documenten

1 st	Inhoud palliatieve kit		
1 st	Uitvoeringsverzoek voor palliatieve kit		
3 st	Recept voor aanvulling materialen		
3 st	Toedienlijst morfine en midazolam		
1 st	Handleiding BD Saf-T-Intima		

Bijlage 2 Recept voor palliatieve kit

Naam patiënt: _____

Geboortedatum: _____

Medicatie

10 st	Midazolam		5 mg / 1 ml
10 st	Morfine		10 mg / 1 ml
10 st	Natriumchloride 0,9%		10 ml

Spuiten / naalden / infuussysteem

2 st	BD Saf-T-Intima of blauwe venflon		
20 st	Spuiten	Luer lock	2 ml
20 st	Optreknaalden – veilig en met filter		
20 st	Injectienaalden – veilig	Subcutaan	
20 st	Afsluitdop		
1 st	Naaldencontainer		

Verbandmiddelen

10 st	Gaasje	Onsteriel	5 x 5 cm
1 pak	Gaasje	Onsteriel	5 x 5 cm
1 rol	Hechtpleister		2,5 cm
1 flacon	Alcohol 70%		100 ml
2 st	Vecafix infuuspleister		

Handschoenen

5 paar	Handschoenen	Onsteriel	Medium
5 paar	Handschoenen	Onsteriel	Large

Katheters / urinezakken

1 st	Inbrengset verblijfskatheter		
1 st	Katheter	Siliconen	CH 14
1 st	Katheter	Siliconen	CH 16
1 st	Urinezak (lange slang)	Met aftapkraan	2 liter
1 st	Bedbeugel		

2 st	Transafix nr.2		9 x 3 cm
1 st	Katheterstop		

Datum: _____

Naam arts: _____

Handtekening:

Bijlage 3 Uitvoeringsverzoek wijkverpleging palliatieve kit

Patiënt (naamsticker)

Gevraagde medische technische handeling	Handtekening arts
Inbrengen BD-Saf-T-Intima subcutaan of blauwe venflon	
Inbrengen verblijfskatheter	
Toedienen morfine bij pijn of dyspneu tot 6 maal daags tien mg subcutaan	
Toedienen midazolam bij onrust tot 6 maal daags subcutaan	

Opdrachtgever

Naam arts	
Telefoonnummer	
Datum	
Handtekening	

Contactgegevens Centrale Huisartsenpost

Bereikbaar 's avonds (vanaf 17.00 uur), 's nachts, in het weekend en op (erkende) feestdagen via: (0118-12345)

Bijlage 4 Recept voor aanvulling medicatie

Bijlage 4 (papieren recept voor aanvulling medicatie) is vervallen, dit moet voortaan elektronisch worden aangevraagd.

Bijlage 5 Recept voor aanvulling materialen

Naam patiënt: _____

Geboortedatum: _____

Faxnummer apotheek

_____ - _____

Spuiten / naalden / infuussysteem

st	Natriumchloride 0,9%		10 ml
st	BD Saf-T-Intima of blauwe venflon		
st	Spuiten	Luer lock	2 ml
st	Optreksnaalden – veilig en met filter		
st	Injectienaalden – veilig	Subcutaan	
st	Afsluitdop		
st	Naaldencontainer		

Verbandmiddelen

st	Gaasje	Steriel	10 x 10 cm
st	Gaasje	Steriel	5 x 5 cm
pak	Gaasje	Onsteriel	5 x 5 cm
rol	Hechtpleister		2,5 cm
flacon	Alcohol 70%		100 ml
st	Vecafix infuuspleister		

Handschoenen

paar	Handschoenen	Onsteriel	Medium
paar	Handschoenen	Onsteriel	Large

Katheters / urinezakken

st	Inbrengset verblijfskatheter		
st	Katheter	Siliconen	CH 14
st	Katheter	Siliconen	CH 16
st	Urinezak (lange slang)	Met aftapkraan	2 liter
st	Bedbeugel		
st	Beenbandje		
st	Katheterstop		

Documenten

st	Recept voor aanvulling palliatieve kit		
st	Toedienlijst morfine en midazolam		

Datum: _____

Naam arts: _____

Handtekening:

Bijlage 7 Handleiding BD Saf-T-Intima subcutaan infuus

BD Saf-T-Intima™ voor subcutane infuustherapie

Praktijktips

Voordat u begint

Was uw handen en bereid de huid van de patiënt voor volgens de procedures en richtlijnen van uw instelling.

2A

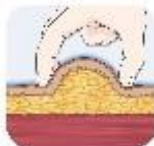

2B

Insertie

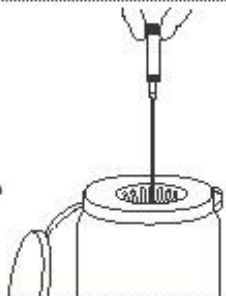
- Neem de ruwe zijde van de vleugels vast en knijp ze stevig samen. (Fig. 2A)
- Knijp voorzichtig met duim en wijsvinger in de huid rond de gekozen insertieplaats om het subcutane weefsel te herkennen. (Fig. 2B)
- Breng de katheter en de naald over de volledige lengte in de huid onder een hoek van 30° - 45°. (Fig. 2B)

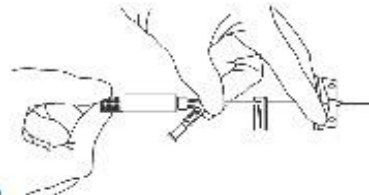
4

Wegwerpen

- Deponeer de naald meteen in een punctieresistente, lekbestendige naaldencontainer.

1

Vorbereiden

- Neem de katheter zoals op de afbeelding en draai de witte veiligheids Cilinder om de naald vrij te maken. (Fig. 1)
- Zorg ervoor dat de schuine kant van de naald ('bevel') opwaarts gericht is en dat de katheter zich niet voorbij de punt bevindt vóór insertie.

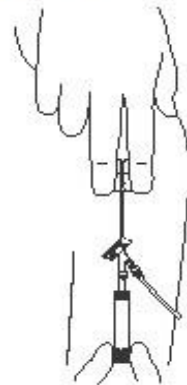
3

Zorg ervoor dat het uiteinde van de canule goed in de subcutane laag vlak onder de huid zit - 2 mm dik

Naald verwijderen

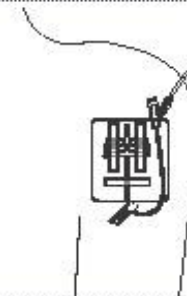
- Leg de vleugels plat op de huid en trek aan de witte veiligheids Cilinder met een rechte, continue beweging tot de veiligheids Cilinder loskomt van het veiligheidssysteem. (Fig. 3)

5

Stabiliseren

- Bevestig de katheter en breng een steriel verband aan volgens het protocol van uw instelling.

BD Medical
info.benelux@europe.bd.com
Tel. NL: +31 20 654 57 13
Tel. B: +32 53 72 05 52
www.bd.com/europe/safety/nl/

Bijlage 8 Voorbeeld afspraken

Aanvraag van palliatieve kit door huisarts bij de apotheek

- Huisarts stuurt per fax een ondertekend recept voor de palliatieve kit naar de apotheek.
- Huisarts stuurt via het HIS een elektronisch recept voor 10 stuks morfine injectievloeistof 10 mg = 1 ml met als gebruik 'palliatieve kit'.
- Huisarts stuurt via het HIS een elektronisch recept voor 10 stuks midazolam injectievloeistof 5 mg = 1 ml met als gebruik 'palliatieve kit'.
- Huisarts stuurt per fax een ondertekend uitvoeringsverzoek naar de apotheek zodat deze kan worden toegevoegd aan de palliatieve kit. Tijdens het FTO en in samenwerking met Huisarts en Zorg is afgesproken om één standaard uitvoeringsverzoek te gebruiken, namelijk voor de volgende vier medisch technische handelingen: pijnbestrijding met morfine, sedatie met midazolam, het plaatsen van een BD SAF-T-Intima subcutane katheter of blauwe venflon en het plaatsen van een verblijfskatheter.
- Huisarts past in het WebHIS portaal aan dat er bij de patiënt een palliatieve kit bij de patiënt aanwezig is.

Levering van palliatieve kit

- Apotheek stelt morfine injectievloeistof, midazolam injectievloeistof en een toedienlijst voor deze geneesmiddelen op naam van de patiënt en voegt deze toe aan de palliatieve kit.
- Apotheek voegt het door de huisarts ondertekende uitvoeringsverzoek toe aan de palliatieve kit.
- Apotheek levert de 'gesealde' palliatieve kit bij de patiënt. Indien de huisarts de kit zelf wil afleveren of als deze wordt opgehaald door een mantelzorger wordt dit mondeling of via de receptaanvraag door de huisarts met de apotheek gecommuniceerd.

Gebruik door huisarts en thuiszorg

- De thuiszorg kan in overleg met de dienstdoende arts en op basis van het uitvoeringsverzoek in de palliatieve kit zonodig morfine- en/of midazolam injectievloeistof toedienen, een subcutane katheter plaatsen, een verblijfskatheter plaatsen en/of verbandmiddelen gebruiken.
- Toediening van morfine- en/of midazolam injectievloeistof kan worden geregistreerd op de toedienlijst in de palliatieve kit.

Aanvraag van aanvullingen bij de apotheek

- Aanvullingen hoeven alleen te worden aangevraagd indien de verwachting is dat deze nog door de patiënt zelf zullen worden gebruikt. Na retournering van de kit bij de apotheek wordt deze indien nodig sowieso aangevuld en worden de gebruikte materialen nog gedeclareerd op naam van de patiënt.
- Een aanvulling van morfine- en/of midazolam injectievloeistof kan door de (huis)arts worden aangevraagd middels een elektronisch recept.
- Alle materialen, exclusief de morfine- en midazolam injectievloeistof, kunnen worden aangevraagd middels het document "*Recept voor aanvulling palliatieve kit*" dat in palliatieve kit aanwezig is.

Retournering naar de apotheek

- Huisarts meldt het overlijden van de patiënt aan de apotheek. Indien mogelijk neemt de huisarts, bijvoorbeeld na de lijkschouwing, de palliatieve kit mee zodat deze door de apotheek bij de huisartsenpraktijk kan worden opgehaald.
- Apotheek draagt zorg voor het terughalen van de palliatieve kit.
- Apotheek controleert de palliatieve kit en vult deze zonedig aan waarbij de gebruikte materialen alsnog worden gedeclareerd op naam van de patiënt. Daarbij kan het zijn dat er een rekening naar de (erven van de) patiënt wordt gestuurd voor materialen die niet worden vergoed.
- Tot slot draagt de apotheek zorg voor vervaldatumcontrole van de materialen in de palliatieve kit.

Gebruik van de palliatieve kit in het hospice

De apotheek zal een palliatieve kit in het hospice plaatsen die zonedig voor de daar aanwezige patiënten kan worden gebruikt. Op het moment dat er materialen zijn gebruikt dient de verantwoordelijk (huis)arts op naam van de betreffende patiënt een aanvulling aan te vragen bij de apotheek. Dit kan met behulp van het document *“Recept voor aanvulling palliatieve kit”* dat in de kit aanwezig is.

In de palliatieve kit in het hospice zal geen morfine- of midazolam injectievloeistof aanwezig zijn. Indien deze geneesmiddelen nodig zijn/worden geacht dient de huisarts deze vooraf op naam van de patiënt aan te vragen door middel van een elektronisch recept.

Bijlage 9 Samenvattingskaart palliatieve kit

Samenvattingskaart Palliatieve Kit

Doel

- Snel en adequaat opvangen van plotselinge verslechtering of andere acute problemen bij palliatieve patiënten

Inhoud (afhankelijk van lokale afspraken kan de inhoud afwijken)

- Morfine ampullen
- Midazolam ampullen
- Injectie-, verband- en kathettermaterialen
- Naaldencontainer
- Uitvoeringsverzoek voor wijkverpleging

Aanvragen (formulieren te vinden op intranet HenZ in het protocol Palliatieve Kit)

- Onderteken het voorgedrukte recept voor de palliatieve kit
- Maak een recept op naam voor 10 stuks morfine injectievloeistof 10 mg = 1 ml met als gebruik 'palliatieve kit' (kan digitaal)
- Maak een recept op naam voor 10 stuks midazolam injectievloeistof 5 mg = 1 ml met als gebruik 'palliatieve kit' (kan digitaal)
- Onderteken het uitvoeringsverzoek
- Geef/stuur/fax dit alles naar de apotheek

Aflevering

- Ondertekende uitvoeringsverzoek zit in de (afgesloten) kit
- Huisarts of apotheek levert de palliatieve kit bij de patiënt volgens afspraak

Informatie voor patiënt en naasten

- Bespreek het doel van de kit en dat de kit gebruikt wordt door arts of thuiszorg, niet door de patiënten/naasten zelf
- Spreek af wie er bij problemen gebeld moet worden: eigen huisarts, huisartsenpost, thuiszorg
- Vertel dat er mogelijk een rekening van de apotheek kan komen, omdat niet alle materialen vergoed worden door de zorgverzekeraar

Gebruik

- Meld de aanwezigheid van de palliatieve kit bij de huisartsenpost, via het WebHis ArtsPortaal
- Tussentijdse aanvullingen kunnen aangevraagd worden bij de apotheek. De kit hoeft niet gevuld retour naar de apotheek.

Retournering

- Meld overlijden bij de apotheek en retourneer volgens afspraak

Vragen of meer informatie nodig?

- Zie het protocol Palliatieve Kit op intranet (ook voor de diverse formulieren)

Bijlage 10 Voorbeeld Informatiefolder patiënten

Deze informatiefolder voor patiënten en naasten wordt geleverd bij de kit door de apotheek, om de informatie thuis rustig door te kunnen lezen.

Patiënteninformatie
PALLIATIEVE KIT

Als u niet meer beter kunt worden, kan de dokter nog wel veel voor u doen. Hij kan ervoor zorgen dat u minder pijn of andere ongemakken heeft. Dit heet palliatieve zorg. Uw huisarts heeft voor u een Palliatieve Kit aangevraagd.

Inhoud palliatieve kit
In de Palliatieve Kit zitten medicijnen en hulpmiddelen. U zult niet sterven dóór deze medicijnen. Ze helpen u als u bijvoorbeeld opeens veel pijn krijgt of benauwd wordt. Doordat de box bij u in huis staat, kunnen de thuiszorg en/of de huisarts u snel helpen. Ga niet zelf aan de slag met de spullen in de box!

Kosten
De medicijnen uit de box worden vergoed door uw zorgverzekeraar. Niet alle hulpmiddelen, zoals gaasjes, worden door alle zorgverzekeraars vergoed. In dat geval komt er soms nog een rekening van uw apotheek.

Wat moet ik doen bij problemen?
Uw huisarts spreekt met u en de thuiszorg af wie er gebeld moet worden bij plotselinge problemen. Soms is dit uw eigen huisarts, soms de Huisartsenpost Gorinchem e.o. De huisarts of thuiszorg beslist of er spullen uit de box nodig zijn. Ga niet zelf aan de slag met de spullen in de box!

Contactgegevens Huisartsenpost Gorinchem e.o.
Bereikbaar 's avonds (vanaf 17.00 uur), 's nachts, in het weekend en op (erkende) feestdagen via: (0183) 64 64 10.

WAAR KAN IK MEER INFORMATIE VINDEN?

Vragen over de Palliatieve Kit kunt u aan uw huisarts stellen.
Meer informatie over de laatste fase van het leven kunt u vinden op:
www.thuisarts.nl/levenseinde/ik-heb-niet-lang-meer-te-leven-terminale-fase
of www.thuisarts.nl/levenseinde/ik-word-niet-meer-beter

